

Je tedy důležité navrhnout využití výsledků hodnocení k posouzení osobní odpovědnosti takovým způsobem, který by minimalizoval výše uvedené vedlejší dopady. Při přípravě je proto nutné vzít v úvahu určité pojistky proti nadměrnému důrazu, který je kladen na konkrétní měřítka, např. standardizované testy, kterými se posuzuje odpovědnost jednotlivých zainteresovaných stran. Takže je třeba čerpat z široké škály informací vyplývajících z hodnocení, na základě kterých je možné zformovat soudy o výkonnosti. Je nezbytné sdělit, že konečným cílem hodnocení je zlepšení výsledků žáků, a to pomocí zdokonalených postupů na různých úrovních školského systému. Je rovněž nutné vycházet z celé řady rozdílných postupů hodnocení, přičemž každý z nich má dobře definovanou odlišenou funkci. Dále je třeba zajistit, aby zveřejnění kvantitativních údajů bylo vnímáno školami jako spravedlivé a zároveň byl poskytnut širší soubor podkladů. A konečně je nezbytné koncipovat odměny pracovníků škol na základě jejich osobního výkonu. Jedná se např. o možnost kariérního postupu či jiných typů nepeněžitých odměn.

Dát žáka do centra pozornosti

Vzhledem k tomu, že tím nejzákladnějším cílem hodnocení je zlepšit výuku a způsob, jímž se žáci učí, klíčovou zásadou musí být postavit žáka do centra celého rámce. Tento princip se pak transformuje na výuku, učení se a přístupy k hodnocení a toto vše se soustředí na autentické vzdělávání žáků. Žáci by se měli plně zapojit do vlastního vzdělávání (učení se) a přispívat k plánování a organizaci hodin, přičemž by se do vyučovacích hodin promítala jejich očekávání, měli by se naučit posuzovat, jak se učí oni sami a jejich vrstevníci ve třídě, a měli by těžit z individualizované podpory a diferencovaného přístupu. Aby se z žáků stali lidé, kteří se učí po celý život, musí být schopni posoudit, jakých pokroků dosahují, přizpůsobovat chápání a převzít kontrolu nad vlastním vzděláváním. Zpětné vazby od žáků lze pak využít pro formativní hodnocení učitelů. Kromě toho je důležité vybudovat komunitu a zapojit rodiče a přijmout výuku a učení se jako sdílenou odpovědnost. V některých zemích se stalo velmi důležitou prioritou snižování vysoké míry opakování ročníků. Existují alternativní způsoby, jak podpořit ty žáky, kteří mají ve třídě problémy s učením.

Kromě toho by se hodnocení mělo soustředit na zlepšování výsledků žáků a na dosahování cílů, které byly stanoveny pro jejich vzdělávání. Tato skutečnost by se měla odrazit v prioritách monitorování na národní úrovni, ve významu „důkazů“ o výkonech žáků pro hodnocení školy a hodnocení učitelů, v hodnotě jasného sdělování výsledků žáků a v neposlední řadě i v důrazu, který se klade na zpětnou vazbu vedoucí ke zlepšování strategií výuky žáků. Stále více se rovněž uznává, že monitorování výsledků žáků musí jít za pouhý monitoring znalostí v klíčových předmětech, což znamená, že musí zahrnovat širší výsledky vzdělávání, včetně dovednosti žáků kriticky myslet, sociálních kompetencí, zapojení se do vzdělávání (učení se) a včetně celkové duševní pohody žáků.

V hodnocení vzdělávání jít za hranici pouhého měření

Jak již bylo uvedeno výše, měřítka pro vzdělávání žáků jsou stále dostupnější (především pomocí standardizovaného hodnocení na národní úrovni) a většina zemí již zpracovala rámce vzdělávacích ukazatelů. Výkonnost škol se více a více posuzuje na základě výsledků efektivního vzdělávání. Je to součást všeobecného posunu k měření výsledků ve veřejném sektoru. Výhodou je, že výsledky žáků se staly těžištěm analýz.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ